

Uitnodiging en Call for Papers

Jaarcongres Vlaams-Nederlandse Vereniging voor Nieuwe Geschiedenis

**26 en 27 oktober 2017
Groningen**

FESTIVITEITEN IN DE VROEGMODERNE NEDERLANDEN

Het jaarcongres van de Vlaams-Nederlandse Vereniging voor Nieuwe Geschiedenis in 2017 zal, vanwege haar derde lustrum, in het teken staan van uitingen van blijdschap en plezier in de vroegmoderne Nederlanden. Naar sommige vormen, zoals blijde inkomsten van landsheren en vorstelijke echtparen, of feesten met vuurwerk en trompetgeschal naar aanleiding van vredessluitingen, is in de afgelopen decennia al veel onderzoek verricht. Datzelfde geldt voor de betekenis en oorsprong van allerlei terugkerende feesten in de kerkelijke kalenders, zoals carnaval en naamdagen van heiligen. Ook de feestelijke activiteiten van rederijderskamers, gilden en allerlei andere gezelschappen zijn geen onbekend terrein meer. De specifieke betekenis van feesten in de standenmaatschappij van de vroegmoderne tijd roept echter nog altijd vragen op die verder onderzoek rechtvaardigen. De centrale insteek bij dit congres zal zijn dat veel vroegmoderne festiviteiten fungeerden als breukmoment in een cyclisch tijdsbesef. Toch bleef niet altijd alles bij het oude en dat vraagt om verklaringen. Daarnaast zal er aandacht zijn voor transformaties in sociabiliteit tijdens de vroegmoderne tijd, die weerspiegeld worden in de manier waarop feestelijkheden werden vormgegeven.

Dit congres zal worden georganiseerd rond een aantal toonaangevende thema's, waarbij de organisatoren in eerste instantie denken aan:

1. De rol van traditie en innovatie in de vormgeving van festiviteiten.

In dit thema kan de rol van zowel overheden als specifieke groepen in de samenleving aan de orde komen. Hoe werden allerlei terugkerende evenementen zoals jaarmarkten en kermissen aangepast aan veranderende politieke, religieuze, sociale en culturele omstandigheden? Welke tradities en/of vernieuwende aspecten waren er bij familiefeesten die gerelateerd waren aan bijvoorbeeld geboorten en huwelijken? Welke factoren zorgden voor aanpassingen in zowel het publieke als private domein?

2. De rol van materiële cultuur in festiviteiten.

De beschikbaarheid van middelen in de verschillende jaargetijden is altijd van invloed geweest op de vormgeving van feesten. Via dit thema kan worden onderzocht wat de traditionele rollen van kleding, voedsel, drank en muziekinstrumenten bij feesten waren. Ook bij dit thema geldt de vraag welke omstandigheden tot veranderingen leidden. Hoe werkten politieke machtswisselingen en religieuze conflicten door in de wijze waarop festiviteiten

uiterlijk vormgegeven konden worden? Welke invloed hadden mode en de komst van nieuwe producten, zoals tabak, op de inhoud van feesten?

3. *De weergave / verslaglegging van festiviteiten in verschillende media en kunsten.*

In dit thema gaat het om de wijze waarop festiviteiten werden aangekondigd en vastgelegd. Hoe werden feesten bekendgemaakt en hoe werd de luister ervan gecommuniceerd richting een (inter)nationaal publiek? Hoe werden feesten vervolgens herbeleefd in allerlei media, geschiedschrijving en kunsten? Hoe speelden schrijvers, uitgevers en kunstenaars in op de organisatie van al dan niet terugkerende feesten? Ook kan worden gedacht aan de vraag welke rol propaganda en censuur hierbij hebben gespeeld.

4. *Festiviteiten in uiteenlopende sociale milieus.*

Dit thema leent zich voor vergelijkingen tussen diverse groepen in de samenleving. Wie mocht wat doen, en wanneer? Welke rol speelde rijkdom in de participatie aan festiviteiten en hoe werd de toegang ertoe bepaald? Hoe hielden bijvoorbeeld zogeheten omkeringsfeesten de samenleving in het spoor? Welke consequenties hadden uitingen van vreugde die generatie- of gendergebonden waren? Hoe ging de meerderheid om met feesten van minderheden zoals joden, reizigers en migranten?

Indienen papervoorstellen

Belangstellenden worden van harte uitgenodigd om een voorstel voor een paper (20 minuten; in het Nederlands of Engels) in te dienen vóór 1 februari 2017 via <secretaris@vvnng.eu>. De spreektijd zal per paper 20 minuten zijn, gevolgd door discussie. Voorzie uw voorstel van uw contactinformatie, een voorlopige titel en een abstract van 200-300 woorden, waarin ook wordt aangegeven bij welk thema de paper het beste aansluit. Voor eventueel overleg kunt u contact opnemen met de secretaris van de VNVNG. De VNVNG streeft naar vergoeding van de reiskosten op basis van openbaar vervoer (tweede klas) en overnachtingskosten voor 26 op 27 oktober in Groningen.

De artikelen zullen worden gepubliceerd in het jaarboek van de VNVNG.

U kunt zich nu ook al opgeven om het jubileumcongres bij te wonen via bovengenoemd e-mailadres. Nadere informatie over onder meer programma en kosten volgt in de loop van 2017.

Het bestuur van de VNVNG:

- Judith Brouwer (Amsterdam)
- Hans Cools (Leeuwarden en Leuven)
- Paul Knevel (Amsterdam)
- Joop Koopmans (Groningen; voorzitter)
- Michael Limberger (Gent; penningmeester)
- Guido Marnef (Antwerpen)
- Dries Raeymaekers (Nijmegen; secretaris)
- Wouter Ryckbosch (Brussel)
- Violet Soen (Leuven)